

Sa tia Eulària

per Pepita Escandell

A sa vénda d'es Pla d'Aubarca, pocs dies abans de Santa Llòcia, allà cap a sa posta d'es sol, es desfermà una tamborinada de trons i llamps acompanyats d'una ruixadèl·la, que talment pareixia que venia la fi del món.

Els crits de sa tia Eulària es sentiren fins i tot a Santa Gertrudis: «Déu del cel!». S'al·lot i es bestiar estaven més avall d'es terç de can Pelat, un tret ben lluny de ca seua. Hem de dir que sa tia Eulària, pe's dir d'ella mateixa, veia ses coses abans que passassen, i allò pintava talment lleig. «Joan, Xico, Francisca, Antònia!»

Així, amb aquestos cridèl·los volia fer venir tota sa família, perquè tot d'una que es calà a ploure va veure s'al·lot, com ella li deia, i que era sa nineta d'es seus uis, que agafava un costipadèl·lo que li havia de costar...

S'al·lot, que no era ni més ni mancos que en Joanet, es petit de sa casa, comparegué casi fosc, ell i es bestiar fets una sopa.

—Santes i sants del cel, ajudau-mos! —Tants de plors i esglais que sa família es presentà corrensos; tanta via feien que es talons els tocaven an es cul.

—Què ha sét? Quina desgràcia ha caigut damunt sa casa d'es vei Fornat?

Quan varen afinar que sols eren es mals averanys de sa tia Eulària, que sempre ho veia més negre que no pertocava, es varen calmar, encara que no tots: sa majora tenia a sa seua fia Eulària per una santa i es cregué, com sempre, lo que sa fia deia i que ara era sa feresta malaltia que estava a punt d'agafar en Joanet. Si no volien que els caigués allí mort i fred, no s'havia de perdre un minut.

Així que agafaren en Joanet, el calaren devora un bon foc i li llevaren sa roba xopoia, el ben eixugaren i li varen donar una bona frega d'esperit de vi; deixaren vermella com un citró sa criatura, que mentres no havia deixat de queixar-se diguent que l'espellarien, cosa que també dava ànsia a en Joan, son pare. Llavò, embolicat amb sa pell d'una torissa, li feren beure una escudella de xocolata amb greix, medecina miraculosa de sa majora.

Li calaren uns calçoncillos d'es blonco Toni i una camiseteta pelfada. Tot li venia tan balder que n'hi hagueren cabut tres com ell. A més, per lo que digué sa tia Eulària, i per lo que s'estravengués, li untaren es coll amb ensunya de gallina, embolicant-lo amb un paper d'estrassa i a més amb una calça véia i bruta. Es peus els embolicaren amb uns calcetinassos d'es major, que sa tia els havia fet de llana de Formentera. Així el calaren an es llit amb sos tapais ben amarrats, que no

fos compte que es destapàs. Sa tia Eulària tirà un matalàs an es peus d'es llit i quedà, per lo que pugués esdevenir, es quinquen encès.

Es cunyat, pare d'en Joanet, veient tot aquell rebombori, pensà que sa seua cunyada podia ser una santa, però que d'empenya, en tenia un bon tros.

En Joanet a la fi s'adormí, però a mitjana nit es despertà cridant que tenia calor. Sa tia Eulària, que ni mancos s'havia calat a jeure, encara li posà una pell de moltó, a més de ses cinc flassades que ja tenia. A's pobre Joanet poc li faltà per ofegar-se, i així arribà a sa matinada i ni mancos havien cantat es galls quan sa tia Eulària ja havia escalebrat tota sa família cridant com una loca: «S'al·lot, que està boca badada, que fins i tot fa uns duls que posen es pèls de punta».

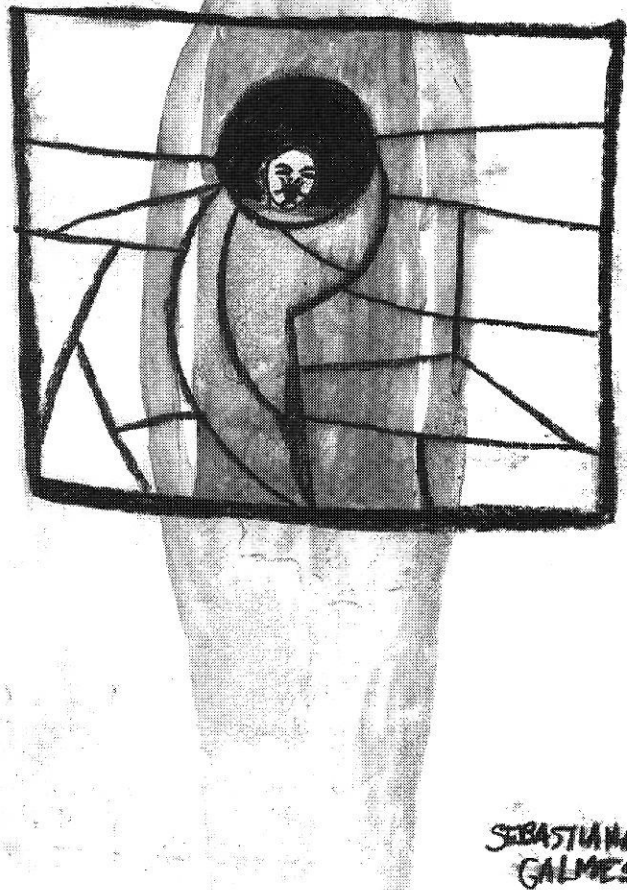
En Joan, que no era home que perdés es calçons així com així, és a dir, que no era un escagueusat, quan veia sa criatura que tenia sa cara que pareixia que anava a esclatar de vermeia, casi morada, i que es uis pareixia que li sortien de ses ninetes, xavà de dur s'al·lot a Vila.

Enganxaren sa mula an es carro, taparen en Joanet amb quatre flassades i sa pell d'es moltó pe's cap i així, amb aquesta figura, el calaren an es fondo d'es carro. Sa tia Eulària es va asseure devora, no fos compte que amb so tracaleig es destapàs. En Joan volia que hi hagués anat sa dona, mare d'en Joanet, però no hi va haver manera de fer baixar sa tia d'es carro.

Emprengueren camí cap a Vila i menys mal que havia deixat de ploure. A's cap de dos hores arribaren a Vila. No deixaren es carro a s'amarradero com era costum, perquè sa tia Eulària va voler que arribassen fins a sa porta de cas metge. Sa gent que esperava els deixà passar davant, veient aquell al·lot tan embolicat i pensant que sa cosa no tenia espera.

Quan arribaren davant es metge, aquest no sabé que s'avenia aquell munt de roba fins que esbrinà que dins hi havia un boix. El desembolicà amb prou feina, perquè sa tia Eulària estiragassava sense deixar que destapàs sa criatura, cridant que si li llevava sa roba s'al·lot cauria allí mateix mort i fred.

Es metge, que no era home de molta paciència, l'agafà per un braç i de mala manera les esvergà an es carrer. Després, a grapats llevà an en Joanet totes ses flassades i fins i tot s'ensunya de gallina. I vaja miracle! En poc temps en Joanet va recobrar es color que li pertocava, lo únic que va fer va ser un esquit per sa banda de darrera que es metge va ser

SEBASTIANA
GALMES

llest a empomar-lo amb s'eineta. Era sa xocolata amb greix que havia fet es seu camí.

En Joan, mig envergonyit, explicà an es metge que a ca seua tenien aquella dona... tan bona... tan... i que vaya, que ella havia manat tot allò que ell ja veia.

En Joanet va ser tornat a ca seua bo i fresc.

Abans de partir es metge va fer entrar sa tia Eulària, i amb uns cridél·los que casi no l'entenia, li va dir que a sa doctoria se la podia posar per certa banda i que sabés que s'al·lot no s'havia mort ofegat perquè Déu era bon home i que si no sortia prompte de ca seua... Tan bones recomenacions... que val més no recordar... per

allò d'es bon parlar...

Sa tia Eulària partí més cremada que penedida i tot es camí va delibatar volguent tornar a tapar en Joanet, cosa que no dugué a terme per ses manotades de pare i fill, fins que la feren baixar d'es carro.

Passà es temps i a sa tia Eulària ningú nat de persona mai més li va fer creure que va ser es metge es que guarí s'al·lot. S'ensunya de gallina i s'esquit que li sortí quan ja havia fet es seu camí: va ser això i res més que havia salvat en Joanet de... Déu ho sap...! Cregueu-ho que n'hi ha de caparruts.

Posen es pèls de punta!

PEPITA ESCANDELL

Signada la cessió dels drets de l'obra de Joan Castelló a favor de l'I.E.E.

El passat dia 27 de març a la seu de l'Institut d'Estudis Eivissencs se signà el contracte de cessió, pel qual aquesta institució adquireix els drets de publicació per un període de cinc anys de l'obra del desaparegut escriptor costumista Joan Castelló Guasch, d'acord amb el que estableix la Llei 22/1987 sobre la Propietat Intel·lectual.

El document fou signat pels dos fills de Castelló Guasch, Francesc i Joana Maria Castelló Orvay, expressament desplaçats des de Barcelona i Palma respectivament. Per part de l'Institut signà el president Joan Marí Cardona. Com a testimonis ho feren Cristòfol Guerau de Arellano i Tur, per part de la família Castelló, i Josep Marí Marí, per part de l'Institut d'Estudis Eivissencs.

En un termini curt de temps, serà al carrer un volum inèdit de rondalles sobre barruguets, fameliars i follets, que Castelló Guasch deixà enllestit ara fa onze anys, poc abans de patir una greu malaltia que li féu abandonar tota la tasca intel·lectual que portava a terme. Les il·lustracions d'aquest llibre les està realitzant una néta de Joan Castelló Guasch, estudiant d'arquitectura.

Moment de signar el contracte. D'esquerra a dreta Cristòfol Guerau de Arellano, Joana Mª Castelló, Joan Marí Cardona, Francesc Castelló i Josep Marí Marí. Foto: Jordi Adrià.

